

Instrukcja użytkowania wyłącznika silnikowego Ex HARDO HCS1P

Certyfikowany wyłącznik silnikowy z dużym pokrętle o średnicy 97 mm umożliwiającym obsługę silnika nawet w rękawicach roboczych

Ø 97 mm

Wyłącznik silnikowy HARDO HCS1P zapewnia ochronę silników elektrycznych przed uszkodzeniem spowodowanym przeciążeniem, zwarciem, przegrzaniem, zanikiem jednej z faz w sieciach trójfazowych oraz opcjonalnie przed spadkiem napięcia.

Solidna konstrukcja obudowy zapewnia odporność na substancje chemiczne, oraz zapewnia wysoki poziom ochrony. Przeznaczona jest do pracy w pomieszczeniach i na zewnątrz w atmosferze wybuchowej gazów i pyłów.

Parametry

Przeznaczony dla stref Ex	Gazy: 1 oraz 2 Pyły: 21 oraz 22
Oznakowanie według ATEX	Ⓧ II 2 G Ex db eb IIB/IIC T4/T5/T6 Gb Ⓧ II 2 D Ex tb IIIC T85°C Db UWAGA: wyłączniki w różnych wykonaniach mogą mieć różne oznaczenia, dlatego zawsze patrz na wartości na tabliczce znamionowej
Oznakowanie według IECEx	Ex db eb IIC T5/T6 Gb Ex tb IIIC T85°C Db
Rozmiar pokrętła	Ø 97 mm
Dopuszczalna temperatura otoczenia	Maksymalny zakres od -40°C do +55°C UWAGA: wyłączniki w różnych wykonaniach mogą mieć różne zakresy temperatury otoczenia, dlatego zawsze patrz na wartości na tabliczce znamionowej
Stopień ochrony obudowy	IP66
Napięcie znamionowe	440V
Zastosowane zabezpieczenia	<ul style="list-style-type: none"> ▶ przeciążeniowe ▶ podnapięciowe (opcjonalnie) ▶ zaniku fazy ▶ zwarciove ▶ termiczne
Zakres nastawy wyzwalacza przeciążeniowego	od 0,1 do 25A UWAGA: dostępne zakresy zostały przedstawione w Tabeli 1; zakres dla Twojego wyłącznika znajdziesz na tabliczce znamionowej
Zdolność łączeniowa silnika w kategorii AC3	do 440V / 25A
Wielkości przyłączeniowe - styki główne	od 1 do 10 mm ² (od 6 do 10 mm ² przy użyciu tulejek zaciskowych)
Wielkości przyłączeniowe - styki pomocnicze	od 1 do 2,5 mm ²
Zdolność łączeniowa styków pomocniczych	AC15 1A / 230V
Znamionowa zwarciova zdolność łączeniowa	(wysoka) 12 - 65 kA

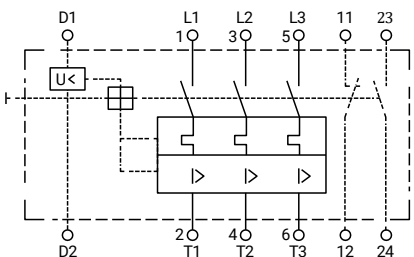
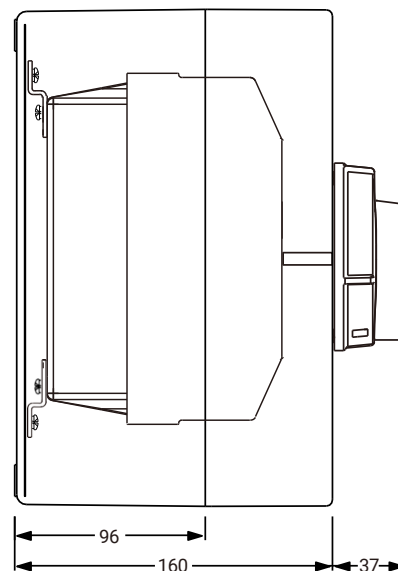
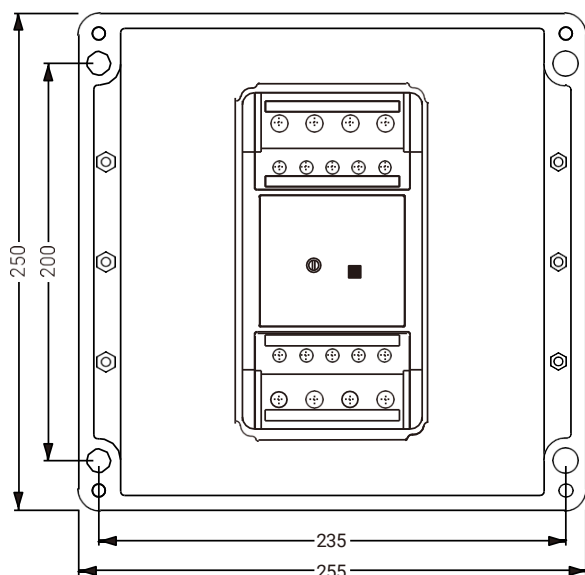
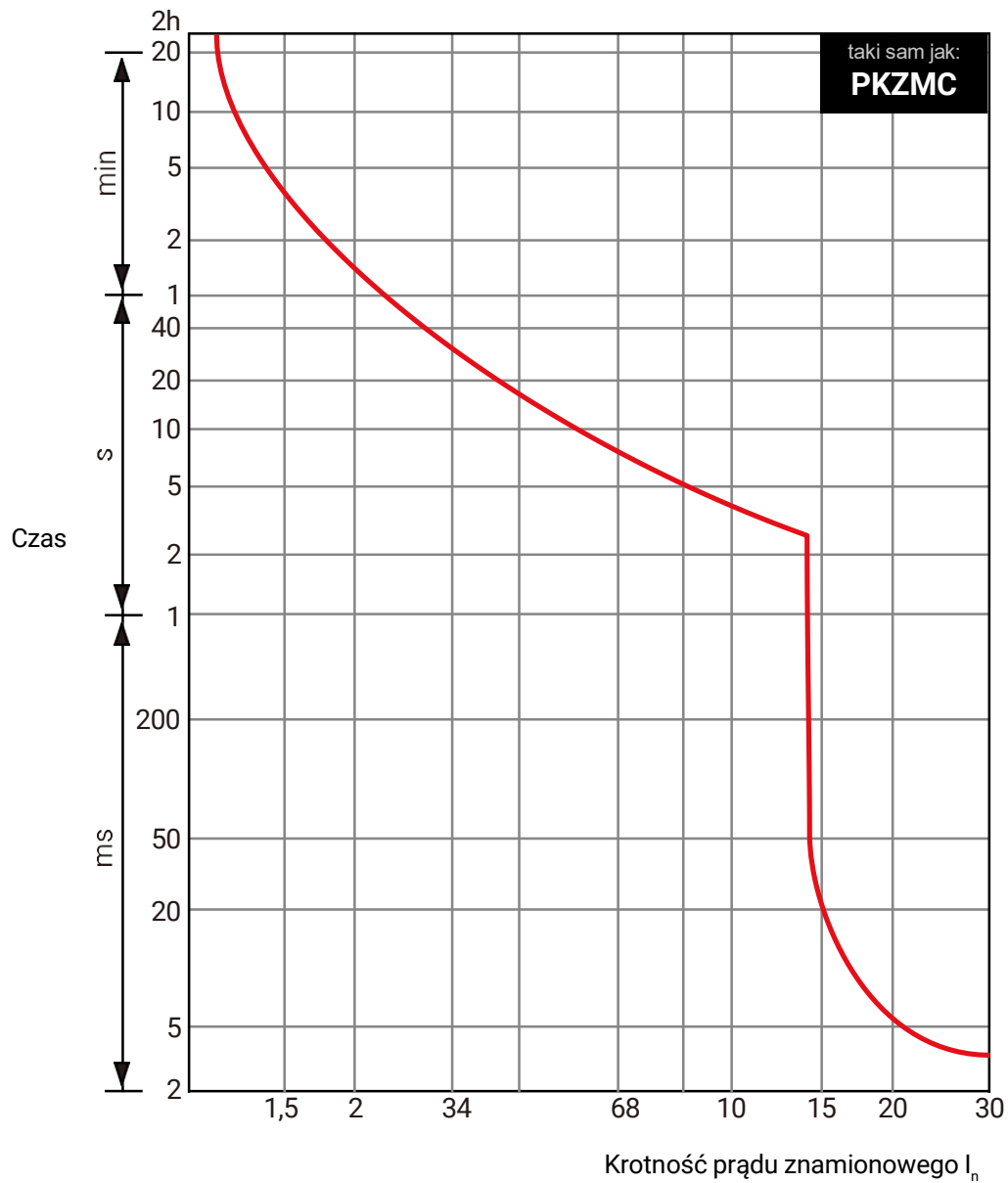
Zdjęcie	Zakres nastawy wyzwalacza przeciążeniowego	Znamionowa zwarciova zdolność łączeniowa	Dławnice kablowe	Nr zamówieniowy
 <p>~6,25 kg 250 x 260 x 160 mm</p>	0.1 - 0.16A	65kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01211
	0.16 - 0.25A	65kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01221
	0.25 - 0.4A	65kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01231
	0.4 - 0.63A	65kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01241
	0.63 - 1A	65kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01251
	1 - 1.6A	65kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01261
	1.6 - 2.5A	65kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01271
	2.5 - 4A	16kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01281
	4 - 6.3A	16kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01291
	6.3 - 10A	16kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01301
	10 - 16A	16kA	2 x M25	HCS1P 252616 S01311
	16 - 20A	12kA	2 x M32	HCS1P 252616 S01321
	20 - 25A	12kA	2 x M32	HCS1P 252616 S01331
Schemat elektryczny			Opcje	
			<ul style="list-style-type: none"> 1 - wersja podstawowa bez wyzwalacza podnapięciowego oraz styków pomocniczych 2 - z wyzwalaczem podnapięciowym 3 - ze stykami pomocniczymi 1NO + 1NC 4 - z wyzwalaczem podnapięciowym oraz stykami pomocniczymi 1NO + 1NC 	

Tabela 1: zakresy zabezpieczenia przeciążeniowego

Charakterystyka wyzwalania (temp. otoczenia 30°C)

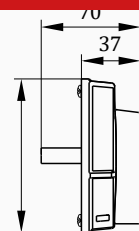
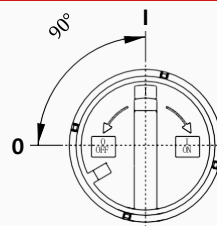

Wykres 1: charakterystyka wyzwalania zabezpieczenia przeciążeniowego

Pokręto wyłącznika silnikowego

8003/2DA

1. Bezpieczeństwo i warunki użytkowania

1.1 Grupa docelowa i kwalifikacje personelu

Instalacja i obsługa wyłącznika silnikowego **HARDO HCS1P**, a także inne czynności kontrolne i eksploatacyjne urządzenia mogą być przeprowadzane wyłącznie przez wykwalifikowanych pracowników posiadający aktualne i stosowne uprawnienia, przeszkolonych w zakresie wszystkich niezbędnych instrukcji dotyczących sposobów instalacji, zgodnie z krajowymi przepisami oraz normą **IEC/EN 60079-14** dotyczącą urządzeń w atmosferach wybuchowych.

Przed rozpoczęciem eksploatacji należy:

- upewnić się, że urządzenie jest kompletne i wolne od ciał obcych,
- sprawdzić zgodność urządzenia z wymaganiami technicznymi instalacji,
- przeprowadzić kontrolę zgodnie z procedurami zawartymi w rozdziale 6.

UWAGA!

Nieprawidłowy montaż lub niewłaściwa instalacja urządzenia grozi wybuchem, a w konsekwencji poważnymi lub śmiertelnymi obrażeniami.

1.2 Warunki środowiskowe

Wyłącznik HARDO HCS1P przeznaczony jest do pracy w:

- Strefie 1 i 2 (gazy, pary),
- Strefie 21 i 22 (pyły),

zgodnie z normą **IEC/EN 60079-10**.

Nie jest dopuszczony do stosowania w Strefie 0 ani Strefie 20.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa wybuchowego podczas instalacji i eksploatacji wyłącznika należy co najmniej uwzględniać:

- grupę i kategorię urządzenia,
- podgrupę wybuchowości urządzenia,
- klasę temperaturową urządzenia (gazy i pary cieczy) i/lub maksymalną temperaturę powierzchni urządzenia (pyły).

Moduł wyłącznika silnikowego powinien być używany w następujących warunkach atmosferycznych:

- ciśnienie: od 80 kPa (0,8 bara) do 110 kPa (1,1 bara),
- zawartość tlenu w powietrzu: 21% objętościowo,
- wilgotność względna powietrza: poniżej 95%,
- brak silnych wstrząsów i drgań,
- brak obecności par cieczy lub gazów o charakterze żrącym i korozyjnym (możliwość stosowania wyłącznie po pisemnym wyrażeniu zgody przez HARDO).

1.3 Konstrukcja i materiały

Główne elementy konstrukcyjne wyłącznika HARDO HCS1P wykonane są z następujących materiałów:

- poliester wzmocniony włóknem szklanym (obudowa wyłącznika),
- żywica nienasycona (obudowa modułu wyłącznika),
- stal nierdzewna (śruby montażowe, płyta montażowa),
- stal ocynkowana (płyta montażowa – w niektórych modelach).

1.4 Zabronione działania

Zabronione jest:

- dokonywanie zmian konstrukcyjnych,
- ingerowanie w układy wewnętrzne przez osoby nieuprawnione,
- używanie nieoryginalnych części zamiennych.

Naprawy mające wpływ na skuteczność ochrony przeciwwybuchowej mogą być wykonywane wyłącznie przez pracowników HARDO lub uprawniony personel zgodnie z **IEC/EN 60079-19**.

UWAGA!

Wszelkie modyfikacje lub zmiany dokonane przez kupującego / użytkownika końcowego, które mają wpływ na mechaniczną i lub elektryczną strukturę i funkcjonalność urządzenia unieważniają certyfikaty, gwarancję i wszelkie inne umowy.

2. Zgodność i certyfikacja

Dla wyłączników silnikowych HARDO HCS1P zostały wydane:

- Certyfikat badania typu UE (ang. EU – Type Examination Certificate)
- Certyfikat Zgodności IECEx (ang. IECEx Certificate of Conformity)
- Deklaracja zgodności UE (EU-Declaration of conformity)

W wyżej wymienionych dokumentach zostały przedstawione normy oraz standardy, które spełnia wyłącznik silnikowy HARDO.

3. Przeznaczenie i zabezpieczenia

3.1 Przeznaczenie

- ręczne załączania i odłączania silników elektrycznych,
- ochrona silników przed uszkodzeniem (patrz pkt. 3.2),
- rozruch i wyłączenie silników klatkowych podczas biegu (kategoria AC-3).

3.2 Zabezpieczenia

- zabezpieczenie przeciążeniowe
wyłącznik występuje w 13 wariantach zakresu nastawy zabezpieczenia przeciążeniowego (patrz. Tabela 1); regulacja nastawy jest możliwa w danym zakresie poprzez pokrętko znajdujące się na przedniej ścianie modułu wyłącznika (obok pokrętkła WŁĄCZ/WYŁĄCZ)
- zabezpieczenie podnapięciowe (opcjonalnie)
- zabezpieczenie zaniku fazy
- zabezpieczenie zwarciove
- zabezpieczenie termiczne

3.3 Blokada kłódką

- Wyłącznik można zablokować w pozycji WYŁĄCZONY za pomocą kłódki (średnica ucha do 5 mm).

3.3 Funkcje dodatkowe

Opcjonalnie wyłącznik może być wyposażony w:

- styk pomocniczy, który może być wykorzystany np. do sygnalizacji stanu pracy,
- zabezpieczenie podnapięciowe,
- dodatkowe terminale PE na płycie montażowej (każde urządzenie posiada min. 2 terminale PE wbudowane w moduł wyłącznika),
- stalowe dławnice wraz z elementem uziemiającym je (płyta uziemiająca / podkładka uziemiająca),
- śrubę uziemiającą do wyprowadzenia uziemienia na zewnątrz obudowy.

---

4. Instalacja, obsługa i eksploatacja

4.1 Montaż urządzenia

- Montaż za pomocą wkrętów lub śrub wkręcanych przez kanały śrubowe znajdujące się poza przestrzenią uszczelniającą,
- wkręty lub śruby montażowe powinny być dopasowane do otworu mocującego,
- obudowa powinna zostać przykręcona za pomocą wszystkich otworów montażowych,
- urządzenia powinny być montowane w sposób poziomy na ścianie lub poziomo na innych równych powierzchniach,
- należy zwrócić uwagę, że zbyt mocne dokręcenie śrub może spowodować uszkodzenie obudowy.

4.2 Podłączenie elektryczne

Podłączenie elektryczne urządzenia oraz inne czynności kontrolne oraz eksploatacyjne urządzenia mogą być przeprowadzane wyłącznie przez wykwalifikowanych pracowników posiadający aktualne i stosowne uprawnienia, przeszkolonych w zakresie wszystkich niezbędnych instrukcji dotyczących sposobów instalacji, odpowiednich przepisów i norm oraz ogólnych zasad klasyfikacji obszarów niebezpiecznych.

Przed podłączeniem elektrycznym należy:

- sprawdzić czy urządzenie nie nosi śladów uszkodzeń zewnętrznych,
- sprawdzić jakość uszczelnień obudowy i prawidłowość zamocowania części obudowy i komponentów,

- przed przystąpieniem do podłączenia przewodów upewnić się o braku napięcia.

Podłączenie może być dokonane wyłącznie przez wykwalifikowanych pracowników, posiadający aktualne i stosowne uprawnienia, z uwzględnieniem doboru odpowiedniej średnicy przewodów do podłączenia zacisków, opisanych w parametrach urządzenia. Należy przestrzegać procedur bezpieczeństwa.

UWAGA!

Silniki o długim czasie rozruchu ($>1,7 \times t_E$) muszą być zabezpieczone systemem nadzorującym czas rozruchu.

4.3 Przepusty kablowe i zaślepki

- Dopuszcza się wyłącznie zastosowanie certyfikowanych (ATEX/IECEx) przepustów kablowych oraz zaślepek,
- w przypadku użycia przepustów/zaślepek o niższym stopniu IP obniżeniu ulega stopień ochrony całego urządzenia,
- w przypadku stosowania przepustów metalowych należy je uziemić.

4.4 Zaciski

Zaciski główne:

- 1 – 10mm² (6 – 10mm² w przypadku stosowania zaciskanej końcówki tulejkowej)
- sugerowany moment dokręcenia: 1,5N

Zaciski PE:

- 1 – 10mm² (6 – 10mm² w przypadku stosowania zaciskanej końcówki tulejkowej)
- sugerowany moment dokręcenia: 1,5N

Zaciski pomocnicze:

- 1 – 2,5mm²
- sugerowany moment dokręcenia: 1,1N

4.5 Zamknięcie obudowy

- Przed zamknięciem obudowy należy upewnić się że w środku nie pozostały zanieczyszczenia lub wilgoć,
- sprawdzić jakość uszczelnień obudowy,
- zamontować pokrywę zgodnie z pozycją wyjściową,
- dokręcić śruby z odpowiednią siłą, sugerowany moment dokręcenia – 2Nm.

4.6 Przed uruchomieniem

- Sprawdzić czy dane projektowe są zgodne z danymi znamionowymi umieszczonymi na tabliczce,

znamionowej urządzenia, oraz zgodne z dokumentacją projektową i wykonawczą,

- sprawdzić, czy w miejscu montażu nie ma ewentualnych zagrożeń środowiskowych (np. narażających urządzenie na uszkodzenia kolizyjne, obecność czynników korozyjnych),
- sprawdzić ustawienia prądu wyłącznika,
- wykonać testy zgodnie z krajowymi przepisami,
- sprawdzić poprawność działania i instalacji urządzenia.

UWAGA!

Nieprawidłowa eksploatacja skutkuje utratą gwarancji.

5. Konserwacja i serwis

Konserwacja HARDO HCS1P powinna być prowadzona zgodnie z **IEC/EN 60079-17** oraz obowiązującymi przepisami krajowymi.

Przeglądy powinny obejmować:

- stan obudowy i uszczelnień,
- kontrolę przepustów kablowych,
- kontrolę połączeń elektrycznych,
- poprawność działania mechanizmu.

UWAGA!

W środowiskach z atmosferą wybuchową ze względu na obecność i gromadzenie się pyłu palnego użytkownik musi zadbać o regularne czyszczenie obudów urządzeń.

6. Naprawy i modyfikacje

- Śruby mocujące pokrywę i elementy mocujące urządzenia należy zastępować wyłącznie częściami zamiennymi HARDO,
- wszelkie naprawy mające wpływ na rodzaj stosowanego zabezpieczenia, w strefie zagrożenia wybuchem (z wyjątkiem zastępowania uszkodzonych lub niesprawnych części oryginalnymi częściami zamiennymi HARDO) dopuszczalne są wyłącznie po wcześniejszym pisemnym uzgodnieniu, na podstawie pisemnego upoważnienia firmy HARDO, z obowiązkowym wykonaniem właściwej weryfikacji i testów po naprawie, oraz przesłaniem pełnej dokumentacji przeprowadzonej naprawy do HARDO,
- naprawy wpływające na bezpieczeństwo przeciwybuchowe muszą być zgodne z **IEC/EN 60079-19**.

7. Utylizacja

Urządzenie jest urządzeniem elektrotechnicznym i po zużyciu podlegają utylizacji. Musi być oddane odpowiedniego punktu odbioru urządzeń elektrycznych i elektronicznych w celu recyklingu.

Symbol ten, umieszczony na produkcie lub opakowaniu, wskazuje, że produkt nie powinien być traktowany jako zwykły odpad przemysłowy, lecz po zużyciu podlegają utylizacji i musi być oddany do odpowiedniego punktu odbioru urządzeń elektrycznych i elektronicznych w celu recyklingu.